

УДК 81.34.1'4

DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2023.2.1/22>**Тарасова С. О.**

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Шостак В. О.

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ДІАХРОНІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕМУ ПАНДЕМІЇ

Пандемія коронавірусу, що спалахнула вперше в кінці 2019 року, викликала значні зміни у суспільстві та вплинула на різні сфери життя. Однак, окрім серйозних наслідків для глобального здоров'я, пандемія також мала непередбачувані наслідки в інтернет-просторі, зокрема, у сфері створення та поширення мемів.

Стаття присвячена вивченню основних особливостей функціонування мемів на коронавірусну тематику в англомовному інтернет-просторі. Мета статті полягає у розкритті еволюції цих мемів з моменту початку пандемії до сьогодення, а також у виявленні їхньої теоретичної бази, джерел виникнення, ідейно-тематичних домінант та функційності.

Стаття розглядає теоретичні підходи до вивчення мемів, зокрема з позицій медіалінгвістики. Автор проводить аналіз різних досліджень, що висвітлюють феномен мемів та їх роль у сучасному комунікативному середовищі. Визначаються ключові поняття та концепції, що становлять основу для подальшого розуміння функціонування мемів на пандемійну тематику.

В процесі досліджується закономірності функціонування мемів на пандемійну тематику в сучасному англомовному медіапросторі. Особлива увага приділяється ідейно-тематичним домінантам мемів, які відображають погляди, стереотипи та емоції, що пов'язані з пандемією коронавірусу. Також досліджується функційність мемів у сучасному англомовному медіапросторі США та Великої Британії.

У цьому дослідженні використовуються діахронічний підхід, що дозволяє прослідкувати зміни в мемах протягом часу. Аналізуються різні джерела виникнення мемів, включаючи медійні платформи, соціальні мережі, мем-сторінки та інші канали комунікації. Особлива увага приділяється виявленню ідейно-тематичних домінант, що відображають основні теми та концепції, які стали популярними у мемах на пандемійну тематику.

Крім того, стаття визначає функціональність мемів у сучасному англомовному інтернет-просторі. Вивчаються їхні роль та вплив на комунікацію, в тому числі розважальну, іронічну, політичну та соціальну функції. Досліджується, як мему впливають на формування гумору, стереотипів та сприйняття подій, пов'язаних з пандемією.

Робота пропонує комплексний аналіз особливостей функціонування мемів на коронавірусну тематику в англомовному інтернет-просторі. Шляхом дослідження теоретичної бази, джерел виникнення, ідейно-тематичних домінант та функційності мемів, стаття сприяє глибшому розумінню ролі цих комунікативних явищ у сучасному суспільстві.

Ключові слова: мем, гумор, жарт, лінгвістика, пандемія, культурологія, семіотика, соціальні мережі, когнітивна лінгвістика.

Постановка проблеми. Пандемія коронавірусу призвела до необхідності самоізоляції та вплинула на всі сфери життя людей. Багато мемів на цю тему складаються з фотографій, карикатур або інших зображень, супроводжуються короткими текстами та мають гумористичний характер. Незвичайна форма цих мемів полягає у тому, що вони використовують дві знакові системи – вербальну і невербальну. Інтернет-мему є мультимодальними цифровими елементами, які мають загальний зміст та циркулюють в мережі. Вони часто поєднують стокові образи

з новими підписами або словосполученнями. Дослідження в області мемів на коронавірусну тематику в англомовному інтернет-просторі має актуальність, оскільки вона ще не була детально досліджена. Метою цієї статті є опис основних особливостей функціонування цих мемів. Для досягнення цієї мети в статті визначено чотири дослідницькі завдання: аналіз теоретичної бази, вивчення джерел виникнення мемів, характеристика ідейно-тематичних домінант, а також виділення функціональності мемів на коронавірусну тематику.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом дослідження були проаналізовані матеріали українських та зарубіжних вчених за темами медіалінгвістики, соціолінгвістики та когнітивної психології. Наприклад, Весна та Телецька (2020) в своїй статті «Лексичні інновації періоду коронавірусної пандемії» досліджують нові лексичні одиниці, які з'явилися під час пандемії. Заботнова (2018, 2020, 2021) аналізує реалізацію україномовних мемів у кіберпросторі. Кузнецова (2022, 2021) досліджує лінгвокреативність та експлікацію тема-рематичного механізму комічного в інтернет-мемах.

У ході дослідження важливо зрозуміти різні підходи до вивчення мемів. Термін «мем» уперше вжив дослідник та популяризатор науки Річард Докінз. Скриннік, розглядаючи загальний підхід до аналізу мемів, виділяє його переваги, такі як фокусування на механізмах поширення ідей. Однак таке широке визначення мема ускладнює його відрізнення від інших комунікаційних форм, таких як жарт, реклама або фразеологічні сполуки. Це робить загальний підхід непридатним для аналізу інтернет-мемів у контексті комунікації.

Інший підхід, оснований на семіотиці, розглядає меми як міфи в розумінні Ролана Барта. За цим підходом, меми є комунікативною системою, що виражає певну ідею через свою форму. Аналізуючи меми з семіотичної перспективи, можна краще зрозуміти їх сутність та вплив на комунікацію. Семіотичний підхід може бути корисним для вивчення ідеологічних функцій мемів, їх впливу на громадську думку та способів вираження мему.

Медіавірусний підхід розглядає меми як інформаційні образи, що поширюються засобами масової комунікації. Лінгвістичний підхід зосереджений на формі мемів, а не на їх змісті. Обидва підходи мають свої переваги і обмеження. Медіавірусний підхід акцентує увагу на ролі корпорацій та держави у конструюванні та поширенні мемів, але обмежений у контексті інтернет-феноменів. Лінгвістичний підхід дозволяє аналізувати форму та комунікативні аспекти мемів, але не враховує їх змістовну складову. Ідеальний підхід для аналізу мемів повинен поєднувати ці різні аспекти, звертаючи увагу і на механізми поширення, і на комунікативну та семантичну природу мемів. Зазначений аналіз підкреслює важливість емоційної реакції та мультимодальності у передачі інтернет-мемів. Лінгвістичний підхід, який акцентує на комічному ефекті, емоційному впливі та поєднанні вербальних та невербальних елементів, є корисним для розуміння специфіки мемів. Однак, він не враховує

культурний та суспільний контекст мемів, які існують поза мовною реальністю.

Постановка завдання. Однією з актуальних тем, що привертають увагу в англomовному інтернет-просторі, є коронавірусна пандемія. Функціонування мемів на цю тему стає предметом дослідження з метою розуміння їхньої ролі та впливу. Це викликає необхідність поставити кілька дослідницьких завдань, які сприятимуть розкриттю особливостей функціонування мемів на коронавірусну тематику.

Основне завдання полягає у проаналізуванні теоретичної бази дослідження мемів у медіалінгвістиці. Враховуючи широке поширення мемів в інтернеті, необхідно розглянути різні підходи до їхнього вивчення та теоретичні концепції, що визначають їхню сутність та роль у комунікації. Варто вивчити, які джерела інформації, подій чи трендів стали початковими точками для появи мемів на цю тему. Це можуть бути новини, політичні розмови, наукові дослідження, повсякденні ситуації або особисті досвіди. Аналіз цих джерел дозволить виявити ключові тематичні та ідеологічні мотиви, що лежать в основі мемів на коронавірусну тематику.

Необхідно визначити основні концептуальні напрями, які використовуються в мемах для вираження емоцій, гумору, сарказму або критики стосовно пандемії. Це можуть бути такі аспекти, як страх, соціальна дистанція, маскові режими, вакцинація та багато інших. Для розкриття проблеми важливо з'ясувати, яку роль меми виконують у комунікації та спілкуванні, які емоції вони викликають у споживачів, і чи є вони лише розважальними або мають потенційну соціальну або політичну значимість.

Вирішення поставлених дослідницьких завдань допоможе розкрити основні особливості функціонування мемів на коронавірусну тематику в англomовному інтернет-просторі. Це дозволить краще зрозуміти роль мемів у комунікації, їх вплив на сприйняття та поширення інформації, а також можливі наслідки цього явища в суспільстві.

Виклад основного матеріалу. Враховуючи специфіку сфери вживання інтернет-мемів – інтернет, де постійно з'являється новий матеріал і де практично одночасно з подією, що відбулася в реальності, з'являється інформація безпосередньо про те, що сталося, – можна з упевненістю стверджувати, що мем живе лише до тих пір, поки він актуальний [31].

Майже завжди мем (як фраза чи словосполучення, вирвані з контексту) згодом, будучи носієм

різних сенсів, набуває кілька значень і використовується як самостійна одиниця мови. Поки інтернет був і залишається комунікативним простором, кількість мемів тільки збільшуватиметься і, очевидно, частина з них рано чи пізно увійде до звичного набору лексики сучасної мовної особистості [29].

Мем розглядається як механізм передачі та збереження культурної інформації. Очевидно, що для спонтанного, неконтрольованого поширення серед інтернет-користувачів найбільш доречною є не будь-яка інформація, а лише та, яка будь-яким чином залишає багатьох користувачів небайдужими до неї, викликає інтерес або породжує асоціації.

Для досягнення комунікативного ефекту при реалізації багатьох типів мовних жанрів інтернет-простору, об'єднаних комічною спрямованістю, видається необхідним включення інтернет-мемів до структури цих жанрів. Використання інтернет-мемів може мати різні цілі: створення підтексту, актуалізацію «фонових» знань адресата, підвищення експресивності, включення елементів гри, посилення оцінності тощо.

Спочатку меми виникали у різних інтернет-спільнотах, характеризуючи представників відносно відокремленої соціальної групи. Як причину появи мемів можна назвати насамперед прагнення мовної особистості відокремитися, створити референтну групу постійних учасників комунікації, внаслідок чого виникає опозиція «свій – чужий» [31].

Під терміном «мовна особистість» розуміється «будь-який носій тієї чи іншої мови, охарактеризований на основі аналізу вироблених ним текстів з точки зору використання в цих текстах системних засобів даної мови для відображення бачення ним навколишньої дійсності і для відображення певних цілей у цьому світі» [13]. У таких умовах формується особливий тип мовної поведінки, найбільш зручний та актуальний серед членів групи.

Меми є різновидом мовної гри. Таким чином, вони виконують ідентифікаційну та людичну (ігрову) функції мови.

Текстові меми використовуються як у різних видах інтернет-спілкування (на форумах, у блогах, у чатах тощо), так і як текстовий компонент різних жанрів, таких як інтернет-комікси.

Меми-зображення існують у трьох основних різновидах:

- 1) упізнаване зображення, в якому головна увага звернена на візуальну частину;
- 2) так звана «фотожаба» – результат творчої переробки зображення за допомогою графічного

редактора. У «фотожабі», окрім візуальної складової, певна увага приділяється сюжету, комічному переосмисленню образу чи ситуації;

3) узагальнений образ, що втілює уявлення про персонажа [27].

Медіадеми є комічними відеосюжетами, які розміщуються на особистих сторінках користувачів, передаються один одному, широко поширюючись в інтернет-просторі. Специфіка їх використання полягає у можливості неодноразового відтворення, повторного перегляду. Примітно, деякі медіадеми стають такими несподівано для їхнього центрального героя [14].

Впізнаваність медіадема є основою його подальшого використання. При цьому текстова частина відеодема може зазнавати лексичних і граматичних трансформацій. Зазначимо, що можливість досягнення необхідного комунікативного ефекту (впізнавання та досягнення комізму) за такого «вторинного» використання мемів значною мірою залежить від збігу елементів аперцепційної бази автора та адресата, інакше ідентифікації мема може не статися [38].

Гіф-анімація (гіфки) являє собою анімовані картинки, короткі невербальні замальовки, що фіксують, як правило, якусь емоційну реакцію, і тому найчастіше використовуються в коментарях, які супроводжують дописи на сайтах чи в соціальних мережах. Джерела гіф-анімації відображають культурний кругозір користувачів, що їх створюють: замальовки з життя, спортивні події, ситуації з домашніми тваринами, події з життя відомих особистостей та ін. [33].

У появи та поширенні мемів можна виділити певні закономірності:

1. Найважливішою властивістю будь-якого інтернет-мему є актуальність. Будь-який сучасний інформаційний привід в інтернет-просторі обов'язково буде доповнений відповідним інтернет-мемом, і велика кількість деривативів є свідченням його успішності. Загальнодоступність інтернету призвела до того, що творцем мема може бути будь-хто, будь-який користувач мережі, можливо, навіть без свого на те бажання [32].

2. Меми не мають значення поза суспільним і культурним контекстом. Меми настільки міцно увійшли до нашого життя, що навіть породили зовсім нову професію у сфері ЗМІ – пікчер, який одночасно виконує завдання редактора та ілюстратора та має вловити настрої аудиторії: придумати жарт за лічені хвилини. Його робота полягає в тому, щоб супроводити новину відповідною кар-

тинкою, що відображає її суть і одночасно містить алюзії на популярні меми [35].

Будь-який пікчер зобов'язаний вміти «викристалізувати» готові меми з колективного несвідомого, щоб породити новий виток поширення інтернет-мема, заново вписавши його в новий культурний та інформаційний контекст. Іноді пікчери малюють оригінальні картинки під конкретну новину, проте такі меми, як «жабенятко Пепе» або «Гарольд, що приховує біль», що володіють широким спектром застосування та вираження емоцій, використовуються не менш часто, оскільки самі по собі настільки популярні серед інтернет-користувачів, миттєво викликаючи в них необхідну реакцію і відсилаючи (подібно до прецедентної одиниці) до значущої інформації. І лише від конкретної людини залежить, наскільки глибоко ця інформація буде розкрита та яким чином інтерпретована [31].

3. Успішність інтернет-мема залежить від його здатності викликати емоційну реакцію. Не так важливо, які (негативні чи позитивні) емоції викликає інтернет-мем, головне, що він привертає увагу і викликає наполегливе бажання поділитися з кимось, залучити до обговорення ще більшу кількість людей [9].

4. Першорядне значення має поширення інформації, а не знака. Мем не комунікує із одержувачем інформації безпосередньо, він натякає і тим більше врізається в пам'ять, чим більший розрив між серйозністю тематики та формою мема, зазвичай саркастичною та жартівливою. Як і будь-яка ідея, мем краще проникає у свідомість людини, не нав'язуючи готовий висновок, а лише підштовхуючи її прийти до закладеного в мемі судження через асоціації, що викликаються [18].

Можна зробити висновок, що мем, володіючи такою важливою характеристикою інформації,

Рис. 1. Приклад уведення до підтексту слова COVID-19 в англomовному мемі

як інтертекстуальність, є прецедентним феноменом і несе в собі відображення сучасної культури. Мем є не просто елементом мовної гри та маркером референтної групи, він здатний наповнювати «ментальні стереотипи» новими смисловими та емоційними відтінками, а головне – впливати на особистість і суспільство в цілому, будучи використаним як засіб залучення та утримання уваги, а також посилення аргументації. Комічне переосмислення в англomовних мемах на коронавірусну тематику представлене в двох формах: змістовній та мовленнєвій.

Змістовно у мемах обіграється порушення законів логіки. Провідним завданням коментаря, що супроводжує зображення, постає доведення ситуації до абсурду. Часто це стає можливим завдяки зверненню до фонових знань та грі підтекстовими сенсами. Розглянемо приклад мема, побудованого на подібній грі (рис. 1).

У розглянутому мемі як такого слова COVID-19 немає, проте воно наявне в пресупозиції адресата завдяки асоціативним зв'язкам (напис китайською, маска як засіб захисту). Абсурдність полягає у суперечності між вербальним компонентом (значення слова mask) та візуальним (бюстгальтер, що використовується як маска).

Гра із назвою пива «Corona» доводиться до абсурду завдяки послугуванню логічним рядом, який вибудовується в межах семантичного поля ‘смертельно небезпечна хвороба’ (рис. 2).

Автор мему здійснює заміну на етикетці пива слова *corona*, що постає спільним для спиртного

Рис. 2. Приклад використання мовної гри з абсурдною семантикою в англomовному мемі на коронавірусну тематику

напою та захворювання, за допомогою лексеми *ebola*, де передбачається загальна частина *virus* для слів *coronavirus* і *ebolavirus*. Коментар також відзначається тяжінням до абсурдності: аби запобігти асоціаціям зі смертельно небезпечною хворобою, торгова марка змінює елемент *corona* у своїй назві на *ebola*. Заміна назви одного смертельного захворювання назвою іншого забезпечує комічне переосмислення ситуації та провокує сміхову реакцію.

Таким чином, причини виникнення мемів на коронавірусну тематику пов'язані з: а) потребою в фатичній комунікації (спілкування заради розваги); б) потребою в адаптації до напруженого інформаційного потоку з переважною кількістю негативних за емоційним зарядом новин. Меми сприяють закріпленню у усусі ключових слів поточного моменту. В результаті мовних та логічних ігор з актуальною лексикою епохи з'являються конотативні смисли ключових слів та розширюються лексико-семантичні поля таких лексем. Маска та захисний одяг стають частиною лексико-семантичного поля, що формується навколо ключового слова, та темою для обігрування у величезній кількості мемів англomовного інтернет-простору. Найпоширеніший прийом – поміщення екстраординарної ситуації у побутовий контекст. Наприклад, частотний варіант – перетворення захисного одягу на псевдомодну тенденцію.

Розвитком «чумної» теми стала гра з послугуванням елементами семантичного поля COVID-19 – часто це заміна медичної маски як засобу захисту на чумну маску. Виникає явище, яке можна позначити як графічний перефраз – медична маска стає чумною, асоціативно викликаючи ряд *COVID-19 – plague*.

Розглянемо приклад переосмислення асоціативного ряду *COVID-19 – plague* в англomовному інтернет-мемі (рис. 3).

Рис. 3. Приклад іронічного переосмислення асоціативного ряду *COVID-19 – plague* в англomовному мемі

Представлений мем поєднує у собі кілька символів різного плану, що створюють додаткові підтекстові сенси. Знак ядерної небезпеки поєднаний з об'ємним зображенням молекули коронавірусу, що ставить в один ряд нове захворювання та променеви хворобу (конотативний сенс *Danger*). Візуальний ряд доповнений персонажами мультфільму про Людину-павука – головного лиходія та його поплічників, одягнених у різні засоби захисту від чумної маски та протигазу до скафандра.

Неоднозначність коментаря «2020 be like» (у 2020 році будь таким) / «2020 be like» (2020 рік буде таким) відкриває можливість різного прочитання мема: підвищена небезпека зараження – модні тенденції 2020 – будь таким же лиходієм – коронавірус як головне зло 2020. Залежно від актуальності того чи іншого сенсу для реципієнта актуалізується відповідний підтекст. У мовному плані в конфлікт вступає зображення і репліка коментаря, що не відповідає йому стилістично.

Зазначимо, що, з одного боку, полікодовість мема забезпечує взаємне смислове збагачення мовної та візуальної складової, з іншого – виникає феномен самостійного існування тієї та іншої частин. Залежно від того, візуальна або мовна складова наділена більшим потенціалом смислопородження, саме вона тиражується в інших мемах, стаючи впізнаваною та сприяючи створенню нових мовних та логічних ігор та формуванню узуальних значень ключової лексеми.

В англomовних мемах також втілюється гра смислами: людина в захисному одязі збирається йти забирати очікувану посилку. Приклад такого переосмислення представлено на рис. 4.

Комічне переосмислення реалізується завдяки конфлікту стилістики висловлювання – розмовної, зниженої – та зображення людини у повній захис-

Рис. 4. Комічне переосмислення коронавірусної тематики в англomовному інтернет-мемі

ній амуніції, що скоріше асоціюється з небезпекою, офіційною, несмішною ситуацією.

Способи реалізації інтернет-мемів на коронавірусну тематику суттєво змінилися за рахунок появи та розвитку платформи TikTok. Задумана спочатку як додаток для виробництва та розповсюдження музичного контенту, нова соціальна мережа набула колосальної популярності, особливо серед молоді.

Зростання популярності TikTok пов'язане з подіями 2020 р., що збіглися за часом, – зростанням захворюваності на коронавірусну інфекцію, що призвело в результаті до ізоляції, карантину та поширення віддаленої роботи. Ці події слід уважати суттєвим чинником, який вніс значні корективи до корпусу інтернет-мемів. У великій кількості активних користувачів мережі «Інтернет» у 2020 році виникли численні нові приводи («форси») для створення мемів, а крім того, збільшився час перебування в мережі. Позбавлені можливості гуляти, спілкуватися, приходити на роботу та навчання, люди масово викладали у TikTok відео про свої будні.

Таким чином, глобальний інформаційний привід 2020–2021 років – коронавірусна інфекція та її політичні та соціальні наслідки, є основою для формування мемів на коронавірусну тематику. Ці меми включають в себе багатшаровий метамем – накладання різних способів тлумачення меметичних елементів, таких як слова, зображення і звуки. Вони мають багато інтерпретацій, що сприяє подальшому розвитку та переосмисленню. У різних сегментах Інтернету можуть існувати відмінності у способі переосмислення мемів на коронавірусну тематику. Деякі постіронічні меми, які стають популярними серед користувачів, можуть бути прикладами гумору абсурду, які не несуть особливого сенсу. Виникнення мемів на коронавірусну тематику пов'язане з потребою в фатичній комунікації та адаптацією до напруженого інформаційного потоку з негативним емоційним зарядом. Меми сприяють закріпленню ключових слів поточного моменту та розширюють лексико-семантичні поля таких слів.

Список літератури:

1. Весна Т.В., Телецька Т.В. Лексичні інновації періоду коронавірусної пандемії. *Записки з романо-германської філології*. 2020. № 1 (44). С. 82–89.
2. Заботнова М.В. Реалізація україномовних мемів у кіберпросторі. *Лінгвістичні дослідження*. 2018. № 47. С. 37–41.
3. Заботнова М.В. Інтернет-меми у політичному дискурсі як спосіб формування ментальних просторів. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Філологічні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень»*. Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2020. С. 55–59.
4. Заботнова М.В. Інтернет-меми як засіб реалізації стратегічної комунікації. *Studia Philologica. Філологічні студії*. Збірник наукових праць. 2021. Вип. 17. С. 30–38.
5. Кузнєцова О.В. Лінгвокреативність як інгерентна риса ідіодискурсу. *Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація: матеріали XXI наук. конф. з міжнар. участю* (Харків, 4 лютого 2022 р.). Харків, 2022. С. 109–110.
6. Кузнєцова О.В. Експлікація тема-рематичного механізму комічного в креолізованих текстах (на матеріалі інтернет-мемів). *Закарпатські філологічні студії*. 2021. Вип. 20, Т. 1. С. 77–81.
7. Михайлова О.Г. Латинська мова в інтернет-мемах: нова комунікативна функція. *STUDIA LINGUISTICA*. 2019. Вип. 15. С. 181–194.
8. Несміянова А.С. Меми як жанр інтернет-фольклору (на матеріалі сучасних англomовних ресурсів). *Пріоритети розвитку сучасної філології*. Науково-практична конференція (м. Полтава, 1–2 листопада 2019 р.). Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2019. С. 65–68.
9. Оленіна О., Пічугіна, Ю. Інтернет-меми українського походження в культуротворчій практиці сучасного суспільства. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2018. № 3. С. 77–81.
10. Пода Т.А. Інтернет-меми як феномен інформаційного суспільства. *Вісн. Нац. авіац. ун-ту*. 2017. № 1. С. 117–120.
11. Самохіна В.О., Кузнєцова О. В. Лінгвокреативність автора в карнавальній свідомості. *Світ мови – світ у мові: матеріали IV міжнар. наук. конф.* (Київ, 26–27 жовтня 2017 р.). Київ, 2017. С. 161–163.
12. Скибицька Н. Лексика пандемії в сучасному англomовному медіапросторі. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*. Германська філологія. 2021. № 831–832. С. 280–288.
13. Скриннік Ю.С. Функціонування звертання у різних типах дискурсу. *Каразінські читання: Людина. Мова. Комунікація*. 2018. С. 154–155.

14. Старкова Г. Сучасний фольклор і медіаграмотність: точки дотику. *Збірник статей Шостої міжнародної науково-методичної конференції «Практична медіаграмотність: міжнародний досвід та українські перспективи»*. Київ.: Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2018. С. 41–53.
15. Храбан Т. Інтернет-меми як інструмент інформаційно-психологічного впливу. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. 2019. № 8(1). С. 238–249.
16. Чернікова О.І. Вербальний мем: лінгвістичний аспект. *Наук. записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологічна»: зб. наук. праць. Острог: Вид-во Нац. ун-ту «Острозька академія», 2015. Вип. 51. С. 354–356.
17. Чернікова О.І. Вербальний, невербальний та комплексний мем: класифікація за способом подання та сприйняття інформації в Інтернет-середовищі (на матеріалі англomовних кіномемів). *Вісник Київ. нац. лінгвістичного університету*. Серія Філологія: зб. наук. праць. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2015. Т. 18. № 1. С. 151–156.
18. Чернікова О.І. Перекладність мема: мем-еквівалент (на матеріалі англomовних кіномемів та їх перекладів). *Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ*. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія. 2017. Випуск 34. С. 163–178.
19. Чернікова О. COVID-19 як генератор мемів: вплив новотворів епохи пандемії на мемотворення. *Науковий вісник Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*. Германська філологія. 2021. № 831–832. С. 288–297.
20. Юшак В.М., Лепка Д.М. Особливості функціонування мемів як ідеологем у сучасному англomовному медіадискурсі. *Науковий вісник ХДУ*. Серія Германістика та міжкультурна комунікація. 2020. № 2. С. 71–78.
21. Alyeksyeyeva I.O., Chaiuk T.A., Galitska E.A. Coronaspeak as Key to Coronaculture: Studying New Cultural Practices Through Neologisms. *International Journal of English Linguistics*. 2020. № 10 (6). P. 202–212.
22. Baihui S., Fengjie L. The Analysis of Anti-language from the Perspective of Current Situation of Net-speak. *International Journal of Language and Linguistics*. 2017. Vol. 5, № 2. P. 50–56.
23. Beal V. Internet meme. *Webopedia*. 2014. URL: http://www.webopedia.com/TERM/I/internet_meme.html
24. Brodie R. *Virus of the mind: The new science of the meme*. Seattle : Integral Press, 1996. 251 p.
25. Crystal D. *Language and the internet*. Cambridge: Cambridge University Press, 2018. 272 p.
26. Csordás T., Horváth D., Mitev A., Markos-Kujbus E. Communication in Digital age. User-Generated Internet Memes as Advertising Vehicles: Visual Narratives as Special Consumer Information Sources and Consumer Tribe Integrators. *De Gruyter*. 2017. URL: <https://www.degruyter.com/downloadpdf/books/9783110416794/9783110416794-014/9783110416794-014.pdf>
27. Díaz C., Mauricio C. Defining and characterizing the concept of Internet Meme. *CES Psicología*. 2013. Vol. 6. № 2. P. 82–104.
28. Fraser B. An Account of Discourse Markers. *International Review of Pragmatics*. 2009. № 1. P. 1–28.
29. Gleick J. What defines a meme? *Smithsonian magazine*. 2021. URL: <http://www.smithsonianmag.com/arts-culture/what-defines-a-meme-1904778/?no-ist=&c=y%3Fno-ist&page=2>.
30. Grundlingh L. Memes as speech acts. *Social Semiotics*. 2018. Vol. 28, Iss. 2. P. 147–168.
31. Hussein M. Two accounts of discourse markers in English. URL: <http://semanticsarchive.net/Archive/TljODdhM/DMs%20in%20English.pdf>
32. Jiang Y. On the Formation, Replication and Transmission of Strong Memes and their Cognitive Psychological Motivations. *Theory and Practice in Language Studies*. 2012. Vol 2, No 2. P. 398–401.
33. Maschler Y. Discourse markers: Language, meaning, and context. *The Handbook of Discourse Analysis, Second edition*. Chichester, UK: John Wiley & Sons, Ltd, 2015. P. 189–221.
34. McNamara A. Can we measure memes? *Frontiers in evolutionary neuroscience*. 2021. № 3. URL: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3118481>.
35. Miltner K. M. “There’s no place for lulz on LOLCats”: The role of genre, gender, and group identity in the interpretation and enjoyment of an Internet meme. *First Monday*. 2014. Vol. 19. № 8. P. 21–43.
36. Oxford English Dictionary. The language of Covid-19: special OED update. 2021. URL: <https://public.oed.com/webinars-and-events/the-language-of-covid-19>.
37. Piechota M. A Socio-Cultural Aspect of Anti-Language. *Styles of Communication*. 2018. Vol. 10. № 2. P. 92–102.
38. Piller I., Zhang J., Li J. Linguistic diversity in a time of crisis: Language challenges of the COVID-19 pandemic. *De Gruyter*. 2020. URL: <https://doi.org/10.1515/multi-2020-0136>.
39. Roig-Marin A. English-based coroneologisms. *Cambridge University Press*. 2020. URL: <https://www.cambridge.org/core/journals/english-today/article/englishbased-coroneologisms/99D6DA8CF3E953D1C>
40. Shifman L. An anatomy of a YouTube meme. *New Media & Society*. 2012. P. 187–203.

Tarasova S. O., Shostak V. O. DIACHRONIC STUDY OF MEMES

The coronavirus pandemic, which first broke out in late 2019, has caused significant changes in society and affected various areas of life. However, in addition to the serious consequences for global health, the pandemic has also had unpredictable consequences in the online space, in particular, in the field of meme enation and dissemination.

The article is devoted to the study of the main features of the functioning of coronavirus memes in the English-language Internet space. The purpose of the article is to reveal the evolution of these memes from the beginning of the pandemic to the present day, as well as to identify their theoretical basis, sources of origin, ideological and thematic dominants and functionality.

The article examines theoretical approaches to the study of memes, in particular from the perspective of media linguistics. The author analyses various studies that highlight the phenomenon of memes and their role in the modern communication environment. The author identifies the key concepts and concepts that form the basis for further understanding of the functioning of memes on pandemic topics.

In the process, the regularities of the functioning of pandemic memes in the modern English-language media space are investigated. Particular attention is paid to the ideological and thematic dominants of memes that reflect views, stereotypes, and emotions related to the coronavirus pandemic. It also examines the functionality of memes in the contemporary English-language media space of the United States and the United Kingdom.

This study uses a diachronic approach to trace changes in memes over time. Various sources of memes are analysed, including media platforms, social networks, meme pages and other communication channels. Particular attention is paid to identifying ideological and thematic dominants that reflect the main topics and concepts that have become popular in pandemic memes.

In addition, the article defines the functionality of memes in the modern English-language Internet space. It examines their role and impact on communication, including entertainment, irony, political and social functions. It also examines how memes influence the formation of humour, stereotypes and perceptions of events related to the pandemic.

The work offers a comprehensive analysis of the peculiarities of the functioning of coronavirus memes in the English-language Internet space. By exploring the theoretical framework, sources of origin, ideological and thematic dominants, and functionality of memes, the article contributes to a deeper understanding of the role of these communicative phenomena in modern society.

Key words: *meme, humour, joke, linguistics, pandemic, culturology, semiotics, social networks, cognitive linguistics.*